

درس دوم

۱. کلمات مبنی بر چند قسم می باشند؟ مثال بزنید.

- مبنی بر ضم: مَنْدُ
- سکون: علی
- فتح: هَوَ
- کسر: لَـ

۲. از میان اقسام سه گانه فعل کدامیک مبنی اند؟ «پاسخ در متن کتاب موجود می باشد»

۳. اسم های مبنی را با ذکر یک مثال برای هر کدام نام ببرید.

- ضمائر
- اسم اشاره
- اسم موصول
- اسم شرط
- اسم استفهام
- اسم افعال
- بعضی از کنایات و ظروف

۴. بیشتر اسم ها معرب اند یا مبنی؟

- معرب

۵. بیشتر فعل ها معرب اند یا مبنی؟

- مبنی

۶. همه حرف ها معرب اند یا مبنی؟

- مبنی

۷. افعال ذیل را مانند متن درس ترکیب کنید. «پاسخ در متن کتاب موجود می باشد»

صَرَبَ . صَرَبْتِ . صَرَبْتُ . يَضْرِبُ . يَضْرِبْنَ . إِضْرِبُ . إِضْرِبُوا . إِضْرِبِي

۸. کلمات ذیل مبنی اند، علامت بناء هر کدام را تعیین کنید.

- هُوَ: مبنی بر فتح
- ثُمَّ: مبنی بر فتح
- أَيْنَ: مبنی بر فتح
- ذَهَبْتُ: - بر فتح
- أَنْصُرْنَ: - فتح

- مُنْدُ: - ضم
- دَهَبَ: - فتح
- مِّنْ: - سکون
- فِي: - سکون
- هَيَّاهُتْ: - فتح
- كَمْ: مبنی بر سکون
- هُمْ: مبنی بر سکون
- ذَهَبْنَا: مبنی بر سکون
- مَّنْ: - سکون
- هَذَا: - سکون
- ذَلِكَ: - فتح
- إِلَى: - سکون
- حَاشَا: - سکون
- هُنَّ: - فتح
- إِخْشَى: مبنی بر فتح
- ذَلِكَ: - فتح
- إِذْهَبِي: - سکون

۹. در آیات و روایات ذیل، اسم ها، فعل ها و حرف هایی که ذیل آنها خط کشیده شده، مبنی بر هستند؛ علامت بناء هر کدام را تعیین نمایید.

(۱) قرآن کریم: إِفْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ، خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ.

- إِفْرَأْ: فعل مبنی
- الَّذِي: مبنی بر سکون
- خَلَقَ: مبنی بر فتح
- مِنْ: مبنی بر سکون

(۲) قرآن کریم: إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ.

- إِنَّ: مبنی بر فتح
- هَذِهِ: مبنی بر کسر
- أَنَا: مبنی بر سکون

(٣) امام على عليه السلام: إِتَّقُوا مَعَاصِيَ اللَّهِ فِي الْخَلَوَاتِ فَإِنَّ الشَّاهِدَ هُوَ الْحَاكِمُ.

• إِتَّقُوا: مبنى بر حذف نون

• فِي: مبنى بر سکون

• فَإِنَّ: مبنى بر فتح

• هُوَ: مبنى بر فتح

(٤) امام على عليه السلام: مَنْ كَثُرَ عَدْلُهُ حُمِدَتْ أَيَّامُهُ.

• مَنْ: مبنى بر سکون

• حُمِدَتْ: مبنى بر فتح

(٥) امام باقر عليه السلام: أَوْحَى اللَّهُ إِلَى شُعَيْبٍ: «إِنِّي مُعَذِّبٌ مِنْ قَوْمِكَ مِائَةَ أَلْفٍ؛ أَرْبَعِينَ أَلْفًا مِنْ

شِرَارِهِمْ، وَسِتِّينَ أَلْفًا مِنْ خِيَارِهِمْ» فَقَالَ: يَا رَبِّ هَؤُلَاءِ الْأَشْرَارُ، فَمَا بَالُ الْأَخْيَارِ؟ فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ

وَجَلَّ إِلَيْهِ: «دَاهِنُوا أَهْلَ الْمَعَاصِي فَلَمْ يَعْضُبُوا لِعَضْبِي».

• أَوْحَى: مبنى بر فتحه مقدر

• إِلَى: مبنى بر سکون

• مِنْ: مبنى بر سکون

• قَوْمِكَ: مبنى بر فتح

• شِرَارِهِمْ: مبنى بر سکون

• عَزَّ: مبنى بر فتح

• وَجَلَّ: مبنى بر فتح

• دَاهِنُوا: مبنى بر ضم